Оксфордският университет е номер едно за рекордна 11-а поредна година в международната класация Times Higher Education на най-добрите висши училища в света за 2027 г. Неговият резултат е 97,9 точки, което е леко отстъпление от предходните 98,2 т.

Топ 10 допълват Масачузетският технологичен институт (САЩ) с 97,8 т., „Принстън“ и „Станфорд“ (САЩ) с по 97 т., „Кеймбридж“ (Обединено кралство) с 96,7 т., „Харвард“ (САЩ) с 96,7 т., Калифорнийският технологичен институт (САЩ) с 96,5 т., Имперският колеж в Лондон (Обединено кралство) с 95,2 т., както и Калифорнийският университет – Бъркли, и „Йейл“ (САЩ) с по 94,3 т.

Дипломите от „Оксфорд“ не се взимат лесно, но продължават да са гаранция за качество на обучението

„Оксфорд“ с нов рекорд начело на престижна класация

Азиатските университети отново се изкачват в рейтинга на Times Higher Education

Начело на втората десетка в тазгодишната класация Times Higher Education е Университетът „Цинхуа“ (Китай) с обща оценка от 93,9 т., следван от ETH – Цюрих (Швейцария) с 93,6 т., Пекинския университет (Китай) с 92,8 т., Университета на Пенсилвания (САЩ) с 91,5 т., Националния университет на Сингапур с 91,1 т., Чикагския университет (САЩ) с 90,7 т., Университета „Джонс Хопкинс“ (САЩ) и Лондонския университетски колеж (UCL, Обединено кралство) с по 90,3 т., Колумбийския университет (САЩ) с 90 т. и Калифорнийския университет – Лос Анджелис (САЩ) с 89,9 т.

Сред акцентите в тазгодишния рейтинг е фактът, че Азия за първи път изпреварва континентална Европа. Университетът „Цинхуа“ остава на стъпка от топ 10, измествайки Швейцарския федерален технологичен институт в Цюрих (ETH Zurich) от 11-ото място. Тринадесети е Пекинският университет, а Националният университет в Сингапур (NUS) влиза в топ 15, с което за първи път там попадат три азиатски университета.

Китайският „Цинхуа“ бележи ръст най-вече благодарение на увеличаване на чуждестранния академичен персонал и студенти, но растежът се задържа от по-слабо представяне в глобалното съавторство. Подобно е представянето и на Пекинския университет.

Монополът на западните университети в челото на глобалното академично пространство изглежда все по-разклатен, като традиционните мощни институции разчитат на силата на репутацията си, за да компенсират отслабващите резултати от научните изследвания, се посочва в анализ на Хелън Пакър от Times Higher Education за тазгодишните резултати.

Азиатските академични средища възобновяват похода си нагоре в класирането след пауза през миналата година. И това предполага, че дългогодишният световен ред в тази област може да е на ръба на окончателна промяна.

Какво показва още класацията? Великобритания и САЩ продължават доминацията си в топ 10. В англоговорящите страни резултатите на университетите продължават да са подкрепяни от силната им репутацията, но има ясна тенденция на спад в други показатели, включително относно качеството на научните изследвания.

„Железният закон на висшето образование, особено относно научните изследвания, е, че блестящото представяне е устойчиво само с финансиране и особено с публично финансиране. Системите за висше образование, които бележат напредък, дължат това на годишното увеличение на държавното финансиране“, коментира Саймън Маргинсън, професор по висше образование в Университета в Бристол. По думите му частното финансиране „често има обвързаности, които блокират оптималното представяне“.

Обединеното кралство страда особено от финансовите предизвикателства, обхващащи голяма част от сектора на висшето образование, като всички показатели за институционални доходи, приходи от научни изследвания и от индустрията намаляват спрямо останалата част от света. И това води до намаляване на силата и продуктивността на изследванията.

В топ 200 Обединеното кралство е представено от 25 институции, или с една по-малко от миналата година. Според Минг Чен, професор по висше образование в Университета „Шефилд Халам“, висшите училища на Острова са направили възможното, за да сведат до минимум въздействието на намаляващия брой чуждестранни студенти и спадащото финансиране, включително чрез закриване на курсове, съкращения на персонал, структурни промени и стесняване обхвата на научните изследвания.

„Те са подложени на голям натиск да работят като бизнеси, за да се справят с нарастващите оперативни разходи, но този модел се провали“, отбелязва проф. Ченг.

И още – макар американските висши училища да имат седем места в топ 10, цялостното представяне на страната също бележи спад в по-голямата част от показателите, включително относно силата на научните изследвания, влиянието на цитиранията и чуждестранните студенти. САЩ имат 53 представителя в топ 200, или с два по-малко от миналата година. Сред тях 33% са се изкачили в рейтинга, докато 46 на сто бележат спад.

В противовес висшите училища от Източна и Югоизточна Азия отбелязват цялостно подобрение, водени най-вече от резултатите от научни изследвания. Отчита се и значително подобрение в преподаването.

„Ситуацията от последните 20 години, когато виждахме хора да летят по целия свят – до голяма степен от Азия до пет англоговорящи академични пазара, сега се променя“, посочва Хамиш Коутс, почетен професор в Австралийския национален университет и професор в „Цинхуа“. Според него сега Азия е най-голямата сцена за висше образование в света, раздвижване има и в други части на света.

Китай пречупва тригодишната патова ситуация и тази година в топ 200 вече намират място 17 китайски университета, като 71% от тях са подобрили позициите си.

От друга страна, Япония показва признаци на спад, като Университетът в Токио и Университетът в Киото падат в класацията с едно място и заемат съответно на 27-а и 62-ра позиция, въпреки продължаващите правителствени инвестиции в инициативи за високи постижения на висшите училища.

Относително стабилна остава Австралия, която запазва 10 висши училища в топ 200, като Университетът в Мелбърн се изкачва с три места до 34-та позиция.

Най-високо класираната институция в Латинска Америка е Университетът в Сао Пауло, Бразилия, който отбелязва завръщане на страната в топ 200, заемайки 141-во място. В рамките на региона Бразилия има най-много класирани университети – 58, следвана от Чили с 33 и Колумбия с 24.

Университетът в Кейптаун пък е най-високо класираното висше училище в Африка на юг от Сахара, изкачвайки се до 147-а позиция от 164-та. В региона броят на класираните университети се увеличава от 55 през миналата на 69 тази година, като Нигерия има най-много класирани академични институции – 29.

От арабския свят най-високо класираният представител е нов участник – катарският университет „Хамад Бин Халифа“, който заема 126-о място. Университетът KFUPM (King Fahd University of Petroleum and Minerals) в Саудитска Арабия заема следващото най-високо класиране за региона – 176-о място, което е ръст спрямо 184-тото миналата година.

Анализът отчита още един факт – държави по света все повече се насочват към сливания на висши училища в условията на застаряващо население и финансови предизвикателства, но резултатите не са еднозначни относно подобрение на краткосрочните резултати.

Например Институтът за наука Токио, създаден през 2024 г. чрез сливане на две академични институции, пада в класацията за тази година с почти 20 места, запазвайки позиция в топ 200. В Австралия Университетът в Аделаида, създаден чрез сливане между университета в Аделаида и Университета на Южна Австралия, пада от 133-то до 141-во място.

В опит да се стимулира представянето на световния академичен пазар, във Франция също са формирани няколко мегауниверситета. Така Universite Paris Cite е създаден чрез съюза на два университета – Paris Descartes и Paris Diderot, класирани преди сливането съответно в групата 201 – 250 и на 194-то място. И макар преструктурирането първоначално да включва Paris Cite в топ 200, представянето в последните три години спада, като през тази стига до 201-во място.

Подобно Institut Polytechnique de Paris (IPP), образуван от сливане на Ecole Polytechnique с няколко елитни инженерни училища, не успява да се изкачи значително в класацията и дори тази година пада от 68-а до 75-а позиция.

„Сливанията трябва да се установят“, коментира проф. Саймън Маргинсън. Според него процесът на приспособяване може да отнеме и над десетилетие, а комбинираните марки не постигат незабавно разпознаване. По думите му е твърде рано да се преценяват френските сливания, но очаква в дългосрочен план те да се окажат продуктивни. Особено по отношение на показатели, зависими от размера – например броя на научните изследвания и на цитиранията.

Така или иначе, от 2017 г. насам в световната класация се наблюдава значителен ръст на броя на слетите институции и университетски групи. От само 4 преди девет години те достигат 30 в изданието от 2026 г., като тази година броят им достига 35. *АЗ·БУКИ*

Българското представяне

Тази година България е представена в класацията от три висши училища за разлика от предходната, където в групата 1501+ място бяха класирани пет родни университета.

Най-добре се представя Софийският университет „Св. Климент Охридски“, който с обща оценка от 27,1 точки е в групата 1601 – 1800 място. Най-висока оценка от 37 т. най-старото ни висше училище получава за международна перспектива (персонал, студенти и изследователи), качеството на научните изследвания е оценено с 31,1 т., преподаването – с 28,1 т., приносът към индустрията с иновации и открития – 25,1 т., и изследователската среда – 13,4 т.

Другите ни два представителя са Техническият университет в София, който попада в групата 1801 – 2000 място с обща оценка от 24,1 т., и Тракийският университет, класиран в групата 2001+ място с оценка от 20,3 т.

Анализирано е и представянето на още две български висши училища – Университета за национално и световно стопанство и Икономическия университет във Варна, които обаче не попадат в рейтинга.